Comisia Europeană

Instrumente de pledoarie în favoarea naturii

Pierderea biodiversității, protejarea naturii și acțiunile UE pentru natură

Mediu

Cuprins

Natura este importantă pentru că... 3

Pierdem lumea naturală mai repede ca oricând... 4

Efectele pierderii biodiversității sunt deja prezente 5

Aceste efecte se vor înrăutăți dacă nu schimbăm radical relația noastră cu natura 6

Dar toate acestea chiar contează? 7

Ce înseamnă acest lucru pentru mediul de afaceri? 8

Deci de ce pierdem biodiversitatea? 9

Ce se întâmplă în oceanele noastre? 10

Vreau să aflu mai multe despre legătura dintre pierderea biodiversității și pandemii 11

Vreau să aflu mai multe despre legătura dintre schimbările climatice și criza naturii 12

Lumea cunoaște aceste probleme? 13

Cum putem opri această pierdere? 13

Există exemple bune de urmat? 15

Ce face Europa pentru a rezolva problema acasă? 16

Ce face Europa pentru a rezolva problema în alte părți? 17

Ce este CBD COP15, de ce contează și care este poziția UE? 19

Ce pot face eu personal? 20

Manuscris finalizat în Mai 2021

Comisia Europeană nu este responsabilă pentru modul în care ar putea fi reutilizată prezenta publicație.

© Uniunea Europeană, 2021

Politica de reutilizare a documentelor Comisiei Europene este pusă în aplicare în baza Deciziei 2011/833/UE a Comisiei din 12 decembrie 2011 privind reutilizarea documentelor Comisiei (JO L 330, 14.12.2011, p. 39).

ECu excepția cazului în care se prevede altfel, reutilizarea prezentului document este autorizată în temeiul unei licențe Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/). Aceasta înseamnă că reutilizarea este autorizată, cu condiția ca sursa documentului să fie recunoscută și să fie indicate orice modificări.

Pentru orice utilizare sau reproducere a unor elemente care nu sunt deținute de Uniunea Europeană, este posibil să fie necesară solicitarea permisiunii direct de la titularii drepturilor respective.

Natura este importantă pentru că...

- Biodiversitatea susține tot ce înseamnă viață pe Pământ
- Pierderea biodiversității înseamnă pierderea serviciilor vitale de care depind societățile
- Ecosistemele terestre și marine absorb carbonul și ne ajută la limitarea efectelor schimbărilor climatice

Biodiversitatea este varietatea vieții pe Pământ. Această rețea de lucruri vii este însăși țesătura vieții, curățând apa pe care o bem, polenizând plantele, purificând aerul pe care îl respirăm, reglând clima, păstrând solurile noastre fertile, furnizându-ne medicamente și livrând multe dintre materiile prime de bază pentru industrie.

Ecosistemele îndeplinesc servicii esențiale de menținere a sistemului nostru de supraviețuire. Când distrugem biodiversitatea, noi distrugem acest sistem, ne tăiem craca de sub picioare. Ecosistemele afectate sunt mai fragile și au o capacitate limitată de a face față evenimentelor extreme sau bolilor noi. Ecosistemele bine echilibrate, în schimb, ne protejează împotriva dezastrelor neprevăzute și, dacă le folosim într-un mod durabil, oferă multe dintre cele mai bune soluții la provocări urgente.

Avem nevoie de ecosisteme sănătoase și de biodiversitate din multe motive. În afară de valoarea lor intrinsecă și de lucrurile imateriale pe care le atrag după sine, ca de exemplu îmbogățirea spirituală și valoarea estetică, ecosistemele sunt fundamentul tuturor economiilor și societăților. Ele formează infrastructura critică pe care se bazează prosperitatea și existența noastră.

Mai mult de jumătate din oxigenul pe care îl respirăm provine de la organisme marine. Apele marine absorb un sfert din emisiile de CO_2 pe care le emitem în atmosferă anual. Mai mult, aceste ape reprezintă cel mai mare rezervor de carbon supus unui ciclu activ de pe Pământ (de 50 de ori mai mare decât atmosfera).

Pierderea biodiversității este periculoasă. Această pierdere este...

- o chestiune **climatică**, deoarece distrugerea și deteriorarea ecosistemelor și habitatelor accelerează încălzirea globală;
- o chestiune de **sănătate**, întrucât natura îmbunătățește calitatea aerului, apei și solului, reduce expunerea la agenții poluanți și răcorește orașele noastre;
- o **chestiune economică**, deoarece capitalul natural furnizează resurse esențiale pentru industrie;
- o chestiune de **securitate**, deoarece pierderea resurselor naturale, mai ales în țările din emisfera sudică, poate duce la conflict;
- o chestiune de **securitate alimentară**, deoarece polenizatorii, organismele din sol și cele marine joacă un rol decisiv în sistemul nostru de alimentație;
- o chestiune **etică**, întrucât pierderea biodiversității îi afectează mai ales pe cei mai săraci, agravând inegalitățile sociale;
- o chestiune **între generații**, deoarece răpim urmașilor noștri baza unei vieți împlinite;
- o chestiune de **moralitate**, pentru că nu ar trebui să distrugem planeta vie.

Natura stă la baza tuturor obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU:

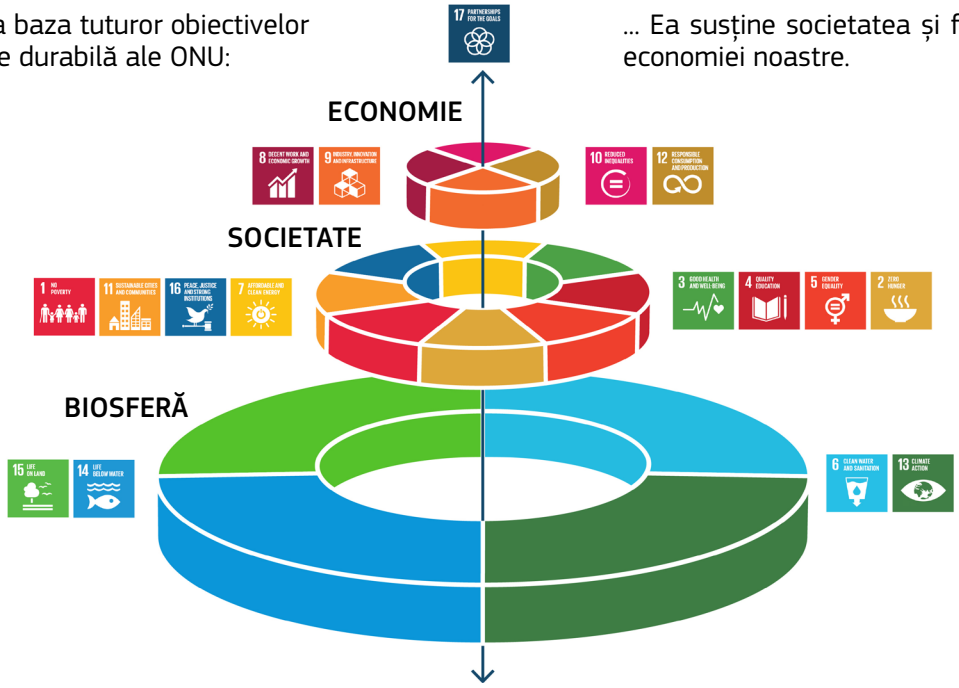

... Ea susține societatea și formează baza economiei noastre.

Imagine preluată de la https://www.stockholmresilience.org/images/18.36c25848153d54bdba33ec9b/1465905797608/sdgs-food-azote.jpg

Pierdem lumea naturală mai repede ca oricând...

- Activitățile umane au dus planeta la cea de a șasea extincție masivă, amenințând un milion de specii cu dispariția
- Între 1970 și 2014, fauna globală a scăzut cu 60 %
- Biodiversitatea pe și sub pământ și în mări scade în fiecare regiune din lume cu o viteză fără precedent
- Această pierdere este strâns legată de schimbările climatice și face parte din criza ecologică generală

Ratele de extincție din întreaga lume sunt astăzi de 100 până la de 1 000 de ori mai mari decât înaintea apariției oamenilor. Este cel mai mare eveniment de extincție de la dispariția dinozaurilor. Circa 42 % dintre speciile de faună și floră cu tendințe cunoscute au scăzut în populație în ultimul deceniu.

Pădurile tropicale sunt distruse într-un ritm rapid, zona pierdută anual corespunzând suprafeței Greciei. Aceste păduri găzduiesc cele mai înalte niveluri de biodiversitate de pe planetă. Suprafețele împădurite la nivel global acoperă în prezent doar 68 % din suprafața acoperită în epoca preindustrială.

Dacă temperatura medie globală crește cu 2 °C, **recifele de corali de la tropice vor muri**, ceea ce va distruge mijloacele de trai a jumătate de miliard de oameni. În plus, **deșeurile marine și poluarea amenință în mod critic biodiversitatea oceanelor**. Se estimează că s-au acumulat cu mult peste 150 de milioane de tone de plastic în oceanele lumii, la care se adaugă anual alte 4,6-12,7 milioane de tone. În acest ritm, până în 2050, oceanele ar putea conține mai mult plastic decât pește calculat în greutate.

Solurile adăpostesc o diversitate extraordinară de vietăți: 25-30 % din toate speciile de pe Pământ trăiesc în soluri pe toată durata vieții sau o parte a vieții lor. **Biodiversitatea solului** este influențată masiv de activitățile umane. Degradarea pământului și a solului în întreaga lume determină reducerea biodiversității și a serviciilor ecosistemice precum furnizarea de apă curată și hrană nutritivă, absorbția carbonului sau protecția împotriva eroziunii.

Diminuarea numărului de insecte este deosebit de dramatică. Insectele sunt importante deoarece ele constituie hrana pentru animale mai mari, cum ar fi păsări, lilieci, reptile, amfibieni și pești. Dacă dispare această sursă de hrană, atunci toate aceste animale vor muri de foame. Pe termen lung, consecințele vor fi degradarea ecosistemelor terestre și pierderea spațiului sigur pentru activitățile umane. Insectele, de asemenea, efectuează servicii cum ar fi polenizarea, combaterea dăunătorilor și reciclarea nutrienților. Trei

din patru culturi de fructe și semințe din întreaga lume depind, cel puțin parțial, de polenizatori. Fără aceștia, mulți agricultori și-ar vedea profiturile diminuate sau ar intra în faliment. Valoarea totală a contribuției directe a polenizatorilor insecte la producția agricolă a UE este estimată la circa 15 miliarde EUR anual.

Multe studii arată că aceste declinuri au loc în fiecare colț al lumii. În 2018, un studiu asupra pădurilor tropicale în Puerto Rico a raportat pierderi de biomasă între 98 % și 78 % la artropodele terestre și aeriene începând din anii '80, cu pierderi anuale de circa 2,5 %. Pierderi asemănătoare se înregistrează în aceleași regiuni, ca rezultat direct, și la păsări, broaște și șopârle.

În 2019, analiza a 73 de rapoarte istorice privind declinul insectelor a concluzionat că rata actuală a declinului ar putea duce la extincția a 40 % dintre speciile de insecte la nivel global în următoarele câteva decenii.

Mările suferă, de asemenea, din cauza presiunilor multiple și cumulate. Există acum peste 400 de zone moarte în oceanele din întreaga lume, în special ca rezultat al scurgerilor de îngrășăminte în oceane, iar deșeurile marine și plasticul au un impact devastator asupra vieții marine.

Și natura Europei este într-un declin alarmant, peste 80 % dintre habitate aflându-se într-o stare precară. Habitatele de turbării, pajiști și dune sunt cel mai grav afectate. Zonele umede din Europa de Vest, Centrală și de Est s-au micșorat cu 50 % din 1970 încoace, iar în ultimul deceniu, 71 % din stocurile de pește și 60 % din stocurile de amfibieni au înregistrat declinuri. La ora actuală, în Europa de Vest și Centrală și în vestul Europei de Est, cel puțin 37 % dintre peștii de apă dulce și circa 23 % dintre amfibieni riscă să dispară.

Agricultura și silvicultura intensive, extinderea urbană și poluarea sunt principalii factori de presiune responsabili de acest declin drastic al biodiversității din Europa, care amenință supraviețuirea a mii de specii de animale și habitate și periclitează sănătatea și prosperitatea oamenilor.

Linkuri

IPBES: https://ipbes.net/news/ipbes-global-assessment-preview

Lista roșie a arborilor europeni: https://www.iucn.org/news/species/201909/over-half-europes-endemic-trees-face-extinction

Studiu german despre insecte (Hallmann et al., 2017).

Studiu în Puerto Rico (Lister și Garcia, 2018)

Studiu din 2019 în Regatul Unit: Insect declines and why they matter

Studiu din 2019 privind declinul insectelor: Worldwide decline of the entomofauna: A review of its drivers

Pagina intitulată „Our Oceans, Seas and Coasts" de pe site-ul Comisiei Europene

Raportul privind starea naturii din 2020 (Comisia Europeană, AEM), pliantul și broșura în toate limbile UE

Efectele pierderii biodiversității sunt deja prezente

- Multe beneficii pe care le obținem de la natură dispar din cauza pierderii biodiversității
- Printre acestea se numără menținerea habitatelor, polenizarea, reglarea cantității și a calității apei dulci, formarea solului, reglarea inundațiilor și sechestrarea carbonului

Din 1970 încoace, au dispărut 60 % din populațiile de vertebrate din întreaga lume. Aceasta înseamnă pierderea a mai mult de jumătate din totalul păsărilor, mamiferelor, reptilelor, amfibienilor și peștilor din întreaga lume în doar 50 de ani.

Acest proces este alimentat de modelele globale de producție și consum, inclusiv ale noastre. Între 30 % și 50 % din mangrove au dispărut sau au fost îndepărtate în ultimii 50 de ani și aproape 50 % din recifele de corali au fost distruse. Dar și în Europa s-au înregistrat pierderi mari. În 2017, un studiu din Germania

a dezvăluit un declin de 76 % al biomasei insectelor zburătoare în zonele protejate începând din 1990, însemnând o pierdere de aproape 3 % pe an.

Dacă nu schimbăm cursul, întreaga omenire va fi afectată. Avem nevoie de o schimbare profundă și transformatoare pentru a opri pierderea biodiversității pe și sub pământ. În prezent, cele mai afectate sunt comunitățile rurale din țările din sudul globului, care depind de natură pentru a-și satisface nevoile de zi cu zi, dar efectele care apar ulterior vor avea o răspândire mult mai largă.

Nu este vorba doar de pierderea faunei. Când pierdem biodiversitate, pierdem „serviciile ecosistemice", și anume procesele care susțin viața pe Pământ, pe care natura le furnizează gratuit. Distrugem fundamentele economiilor, mijloacele de subzistență, securitatea alimentară, sănătatea și calitatea vieții de pe întreaga planetă. Un sfert dintre oamenii săraci din lume și peste 90 % dintre cei care trăiesc în condiții de sărăcie extremă depind de păduri pentru o anumită parte a existenței lor. În pofida acestui fapt, pădurile tropicale constituie unul dintre punctele fierbinți majore pentru pierderea biodiversității.

În lumea industrializată, în timp ce valoarea totală a producției de culturi agricole s-a triplat din 1970, celelalte contribuții ale naturii, cum ar fi carbonul organic din sol și varietatea polenizatorilor, au scăzut, evidențiind faptul că aceste câștiguri de productivitate pe termen scurt nu sunt durabile.

Degradarea terenurilor a redus deja productivitatea a circa unei pătrimi din suprafața terestră globală. Diversitatea și abundența polenizatorilor sălbatici din Europa înregistrează un declin dramatic și mulți dintre aceștia sunt deja pe cale de dispariție. Potrivit Listei roșii a arborilor europeni, aproape jumătate dintre arborii nativi europeni sunt în pericol să dispară. Percepția că mările și oceanele sunt un izvor de resurse bogate și abundente, capabile să absoarbă fără limite deșeurile și exploatarea oamenilor, nu mai este valabilă.

Linkuris

IUCN: https://www.iucn.org/tags/work-area/red-list

WWF: Living Planet Report 2020

Aceste efecte se vor înrăutăți dacă nu schimbăm radical relația noastră cu natura

- Pierderea biodiversității cauzează „dispariții în cascadă", în care pierderea unei specii duce la pierderea unei alte specii, care la rândul ei duce la pierderea alteia...
- Până la 5 miliarde de oameni se vor confrunta cu un nivel înalt de poluare a apei și o polenizare insuficientă pentru nutriție, potrivit unor scenarii din viitor privind utilizarea terenurilor și schimbările climatice
- Atunci când deteriorăm ecosistemele, acestea eliberează carbon în loc să îl stocheze. Aceste „bucle de reacție" accelerează procesul de schimbare climatică

Pierderea biodiversității face imposibilă atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU. Deja jumătate dintre cele 44 de obiective legate de sărăcie, foame, sănătate, apă, orașe, climă și degradarea oceanelor și a solului sunt subminate de tendințele negative considerabile existente în natură și de efectele lor asupra oamenilor.

Una dintre cele mai mari îngrijorări legate de schimbările climatice și de pierderea biodiversității este existența unor puncte de cotitură. Depășirea unui punct de cotitură poate duce la schimbări mari, abrupte, transferând un sistem într-o altă stare. Aceste transferuri sunt ireversibile sau dificil de anulat și pot avea efecte negative severe. În timp ce pierderea de specii cauzează deseori mai degrabă daune treptate decât o scădere bruscă, declinul biodiversității poate declanșa, de asemenea, un punct de cotitură pentru schimbările climatice sau oceane. Mai grav este că oamenii de știință ne avertizează că ne apropiem periculos de depășirea în cascadă a punctelor de cotitură. Aceasta înseamnă că depășirea unui punct de cotitură cauzează depășirea altuia, ca într-un efect de domino.

Mai multe puncte de cotitură au fost identificate pentru mediu la nivel global, inclusiv privind stratul de gheață din Groenlanda, ghețarii alpini, solurile deșertificate și recifele de corali. Aceste puncte de cotitură pot constitui puncte ireversibile, adică fără cale de întoarcere – punctul de la care se amplifică buclele de reacție cu riscul de colaps al mediului înconjurător.

Aproape o treime dintre coralii care formează recife, rechinii și peștii înrudiți cu rechinii și peste o treime din mamiferele marine sunt în prezent amenințate cu dispariția.

Pierderea biodiversității este o cauză fundamentală pentru conflict și migrație, afectând interese vitale ale tuturor societăților. Și este o veste foarte proastă pentru companii.

Recent, Forumul Economic Mondial a corelat cele mai mari și mai probabile riscuri pentru bunăstarea umană cu mediul (vremea extremă, eșecul acțiunilor climatice, pierderea biodiversității și dezastrele de mediu provocate de om). Circa 25 % dintre acești factori de mediu au legătură cu bolile globale și ar putea fi evitate.

Biologul american Paul Ehrlich a comparat odată pierderea speciilor cu scoaterea la întâmplare a unor nituri de pe aripa unui avion. Avionul ar putea să mai zboare un timp, dar la un moment dat se va produce o avarie cu urmări catastrofale.

DAR – încă există speranță! Încă mai avem timp să oprim pierderea biodiversității și să evităm cele mai nefaste efecte ale schimbărilor climatice, cu condiția să acționăm rapid și la scară largă! Timpul este cea mai mare provocare a noastră. Potrivit celui mai recent raport special al Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC) (Raportul special privind încălzirea globală cu 1,5 °C), următorii 10 ani vor fi decisivi. Emisiile de gaze cu efect de seră la nivel mondial trebuie reduse la jumătate, iar distrugerea naturii trebuie stopată și inversată. Fără luarea unor măsuri transformatoare în acest deceniu, umanitatea își asumă riscuri colosale în ceea ce privește viitorul nostru comun. Societățile riscă schimbări ireversibile la scară largă ale biosferei Pământului și în viețile noastre.

Există acum nevoia existențială de a construi economii și societăți care să sprijine armonia sistemelor Pământului în loc să o perturbe.

Linkuri

Raportul din 2020 al Forumului Economic Mondial privind riscurile globale: https://www.weforum.org/reports/the-global-risks-report-2020

Mediul european – starea și perspectiva 2020 (SOER), Agenția Europeană de Mediu: https://www.eea.europa.eu/publications/soer-2020

Raportul special al IPCC (Raportul special privind încălzirea globală cu 1,5 °C)

Centrul pentru Reziliență de la Stockholm, Limitele planetare: https://www.stockholmresilience.org/research/planetary-boundaries/planetary-boundaries/about-the-research/the-nine-planetary-boundaries.html

Dar toate acestea chiar contează?

- Pierderea biodiversității și prăbușirea ecosistemelor reprezintă una dintre cele mai mari amenințări cu care se va confrunta umanitatea în următorul deceniu
- Omenirea a consumat mai multe resurse decât poate genera Pământul într-un an începând cu anii ’70. Acum am avea nevoie de 1,6 Pământuri pentru a acoperi cerințele pe care i le impunem naturii în fiecare an
- Până la 300 de milioane de oameni se confruntă deja cu un risc crescut de inundații și uragane din cauza pierderii habitatelor de coastă și a protecției acestora
- Niciunul dintre cele 20 de obiective pentru diversitate de la Aichi pentru 2020 nu a fost atins pe deplin, amenințând realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă și subminând eforturile de abordare a crizelor legate de biodiversitate și climă

Impactul nostru colectiv asupra naturii este fără precedent în istoria planetei. Activitatea umană a schimbat semnificativ trei sferturi din mediul terestru și două treimi din mediul marin. În 2019, data de 29 iulie a fost „Ziua epuizării resurselor” – ziua în care omenirea a epuizat resursele planetei pentru anul respectiv.

Peste o treime din suprafața terestră și aproape trei sferturi din resursele de apă dulce sunt alocate acum producției de culturi sau producției zootehnice.

Pierderea biodiversității înseamnă pierderea opțiunilor pentru viitor, cum ar fi dezvoltarea de medicamente noi. Aproximativ 70 % dintre medicamentele împotriva cancerului sunt fie produse pe bază naturală, fie produse sintetice inspirate din natură, iar 4 miliarde de oameni se bazează mai ales pe medicamente naturale. Pierderea biodiversității înseamnă pierderea multor medicamente chiar înainte ca acestea să fi fost descoperite, o pierdere irecuperabilă pentru omenire.

Toate acestea contează și la nivel personal. Natura are multe efecte preventive și de refacere asupra sănătății. Contactul regulat cu natura poate reduce stresul și stimula activitatea fizică, având un efect pozitiv asupra dispoziției, concentrării și sănătății, reducând riscurile legate de un stil de viață sedentar. Rapoarte recente ale Convenției privind diversitatea biologică (CBD) și ale Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) confirmă că ecosistemele sănătoase sunt cheia prevenirii bolilor și că acestea trebuie considerate piloni de bază într-un sistem de sănătate eficient din punctul de vedere al costurilor.

Sistemele de agricultură intensivă au devenit un factor principal în pierderea biodiversității. Utilizarea larg răspândită a pesticidelor și îngrășămintelor, eroziunea solului și înlocuirea pădurilor virgine cu terenuri agricole au, toate, un efect negativ asupra sănătății ecosistemelor lumii. Când solurile se degradează, fertilitatea lor scade, au nevoie de mai mulți aditivi chimici și își pierd capacitatea de a reține apă și carbon. Acest fapt duce la rândul său la inundații mai frecvente și mai grave și contribuie la emisiile de gaze cu efect de seră, iar îngrășămintele în exces ajung în mare și sufocă viața marină.

În afară de presiunea pe care sistemul nostru alimentar o exercită în prezent asupra apei, a ecosistemelor și a biodiversității, circa o treime din întreaga producție de alimente din lume este risipită. Această risipă corespunde unei cantități de 1,3 miliarde de tone în fiecare an. În UE, se pierde sau se risipește circa o cincime din producția de alimente. Aceasta înseamnă echivalentul a 88 de milioane de tone de alimente, cu un cost de 143 de miliarde EUR.

Linkuri

CBD – Biodiversitatea și sănătatea: https://www.cbd.int/health/stateofknowledge

„Ziua epuizării resurselor”: https://www.overshootday.org

Raportul CBD referitor la perspectivele mondiale privind biodiversitatea (GBO5)

Cele 20 de obiective pentru diversitate de la Aichi

Cifrele privind risipa alimentară din UE: http://www.eu-fusions.org/phocadownload/Publications/Estimates%20of%20European%20food%20waste%20levels.pdf

Ce înseamnă acest lucru pentru mediul de afaceri?

- Peste jumătate din PIB-ul mondial depinde de natură și de valoarea pe care aceasta o oferă
- Costurile lipsei de acțiune sunt mari și se anticipează că vor crește
- Conservarea biodiversității are potențiale beneficii economice directe pentru multe sectoare ale economiei

De asemenea, pierderea biodiversității și prăbușirea ecosistemelor **amenință bazele economiei noastre**. Potrivit Forumului Economic Mondial, peste jumătate din PIB-ul mondial depinde de natură și de serviciile pe care aceasta le oferă, iar trei sectoare economice – **construcțiile, agricultura, alimentele și băuturile** – sunt extrem de dependente de ea. Se estimează că, între 1997 și 2011, lumea a pierdut servicii ecosistemice în valoare de 3,5 până la 18,5 mii de miliarde EUR anual din cauza schimbării acoperirii terenurilor și între 5,5 și 10,5 mii de miliarde EUR anual din cauza degradării terenurilor.

Companiile încep să își dea seama că depind de resursele naturale pentru **alimente, fibre și materiale de construcții**. Ecosistemele polenizează culturi, filtrează apa, ajută la descompunerea deșeurilor și reglează clima. Pierderea naturii are costuri directe pentru companii în ceea ce privește riscurile operaționale, continuitatea lanțurilor de aprovizionare, riscurile legate de răspundere și reputație, cota de piață și finanțe. Așadar, având în vedere rata actuală fără precedent de pierdere a naturii, capitalul natural devine o chestiune materială pentru majoritatea companiilor, ducând la **probleme de penurie și calitate**.

Companiile de top recunosc aceste riscuri, dar această înțelegere nu este larg răspândită încă. Modul în care modelele de afaceri și achiziția materialelor depind de natură și biodiversitate este adesea **prea puțin cunoscut** și interacțiunea dintre eficiența resurselor, serviciile ecosistemice, biodiversitate, costul lipsei de acțiune și schimbările climatice este puțin înțeleasă. Factorii de decizie politică trebuie să asigure **cadre contabile îmbunătățite**, astfel încât companiile să înțeleagă dependența lor de natură și efectele asupra ei.

În plus față de înțelegerea dependenței lor de natură și a impactului asupra acesteia, atunci când companiile investesc în refacerea ecosistemelor, acest lucru poate aduce și beneficii tangibile. Conservarea stocurilor marine ar putea crește profiturile anuale ale sectorului acvaculturii cu peste 49 de miliarde EUR, în timp ce protejarea zonelor umede de coastă ar putea duce la economii de circa 50 de miliarde EUR anual pentru sectorul asigurărilor prin reducerea daunelor provocate de inundații. **Investițiile în capitalul natural**, inclusiv refacerea habitatelor bogate în carbon și a agriculturii care respectă mediul, sunt recunoscute a fi printre **cele mai importante cinci politici de redresare fiscală**, care asigură o revitalizare economică ridicată și un impact pozitiv asupra climei.

Linkuri

Forumul Economic Mondial (2020), The Future of Nature and Business: http://www3.weforum.org/docs/WEF_The_Future_Of_Nature_And_Business_2020.pdf

The Economics of Biodiversity: The Dasgupta Review: https://www.gov.uk/government/publications/final-report-the-economics-of-biodiversity-the-dasgupta-review

Platforma pentru mediul de afaceri și biodiversitate a UE: https://ec.europa.eu/environment/biodiversity/business/index_en.htm

Deci de ce pierdem biodiversitatea?

- Pierderea habitatelor, supraexploatarea, schimbările climatice, poluarea și speciile alogene invazive contribuie la pierderea biodiversității
- Însă cauza principală sunt activitățile umane nesustenabile
- Cerința noastră pentru resurse noi cauzează despăduriri, schimbarea modelului de folosință a terenurilor și distrugerea habitatelor naturale în toată lumea

Motivul principal care stă la baza crizei climatice și ecologice sunt modelele de producție și consum nesustenabile. Impactul cumulat al unui model economic potrivit căruia proiectăm, producem, folosim și pe urmă mai degrabă aruncăm decât să reducem, să refolosim sau să reciclăm a avut efecte secundare nedorite.

Extragerea și prelucrarea materialelor, a combustibililor și a hranei a dus la 90 % din pierderea biodiversității și a generat jumătate din toate emisiile de gaze cu efect de seră, potrivit Comitetului internațional pentru gestionarea durabilă a resurselor.

Modelul nostru economic bazat pe consum înseamnă deseori că ciclurile politice și instituțiile publice și financiare se concentrează pe obiective pe termen scurt, ignorând implicațiile mai ample pe termen lung.

Schimbările climatice au deja efecte asupra pierderii biodiversității, interacționând cu alți factori determinanți și agravându-i. De asemenea, este probabil că acestea vor amplifica în viitor efectele celorlalți factori care cauzează pierderea biodiversității. Aceste efecte se vor intensifica dacă temperatura va continua să crească.

În Europa, cauza principală a pierderii biodiversității este schimbarea folosinței terenurilor și a mărilor. Practicile agricole și silvice au devenit mai intensive, implicând mai mulți aditivi chimici, mai puțin spațiu liber între terenurile agricole și o varietate redusă de culturi. Această lipsă de varietate înseamnă, de exemplu, mai puține insecte și, ca atare, mai puține păsări. Subvențiile acordate pentru producție, care încurajează cantitatea în detrimentul calității și al varietății, sunt de asemenea un factor. Mările europene sunt supuse și ele mai multor factori care au impact asupra diversității, inclusiv pescuitul, deteriorarea fundului mărilor și răspândirea speciilor alogene.

Orașele și zonele urbane s-au răspândit enorm, acoperind solurile și lăsând mai puțin loc pentru natură. Iar dacă terenurile agricole și dezvoltările urbane nu lasă loc pentru natură, atunci rezultatul este pierderea mediului natural. Multe companii și mulți cetățeni nu sunt conștienți de măsura în care societatea noastră depinde de biodiversitate. Folosirea produsului intern brut (PIB) drept măsură pentru dezvoltarea economică poate, de asemenea, să mascheze întreaga amploare a efectului pe care îl avem asupra mediului.

Linkuri

Obiectivele de dezvoltare durabilă – Perspectiva globală asupra biodiversității, 2019: https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/27518/GRO_2019_SPM_EN.pdf?sequence=1&isAllowed

https://sdg.iisd.org/news/global-outlook-highlights-resource-extraction-as-main-cause-of-climate-change-biodiversity-loss/

Ce se întâmplă în oceanele noastre?

- Oceanele sunt esențiale pentru reglarea climei de pe planeta noastră și pentru producția globală de oxigen
- Principalii factori care duc la epuizarea biodiversității marine sunt pescuitul excesiv, practicile piscicole nesustenabile și poluarea
- Există soluții disponibile, dar acestea trebuie puse în aplicare la scară largă

Mai mult de jumătate din oxigenul pe care îl respirăm provine de la organisme marine, un sfert din emisiile anuale de CO_2 determinate de activități umane din atmosferă sunt absorbite de apele marine, iar cel mai mare rezervor de carbon supus unui ciclu activ de pe Pământ este oceanul (de 50 de ori mai mare decât atmosfera).

În Europa, dintre stocurile evaluate integral în nord-estul Oceanului Atlantic, proporția de stocuri supraexploatate a scăzut de la circa 75 % la aproape 40 % în ultimii zece ani. În același timp, în pofida înregistrării unor progrese, 75 % din stocuri sunt **în continuare pescuite în exces** în Marea Mediterană. Peste 43 % din zonele etajate/de pantă și 79 % din solul marin al zonelor de coastă sunt considerate a fi perturbate fizic.

Ca urmare a presiunilor create de sistemul nostru alimentar, îndeosebi de pescuit, **capturile accidentale** rămân principala presiune pentru speciile amenințate precum rechinii, vulpile și pisicile-de-mare (între 32 % și 53 % din totalul speciilor fiind amenințate), precum și păsările și mamiferele marine pe cale de dispariție.

Poluarea din mări și oceane afectează, de asemenea, biodiversitatea marină. Deși nivelurile de contaminanți deversați în mările europene au scăzut, poluanții emergenți precum deșeurile marine și zgomotul subacvatic sunt în creștere. De exemplu, 93 % din furtunarii ghețurilor (păsările acvatice *Fulmarus glacialis*) evaluate în Atlanticul de Nord-Est aveau plastic în stomac, iar cazurile de agățare în deșeuri de plastic și de ingerare a acestora au crescut cu 49 % în ultimele două decenii. Prin urmare, măsurile de prevenire, reducere și control al poluării mediului marin din surse terestre, inclusiv fundul mărilor și subsolul marin, sunt esențiale.

Însă există soluții. Chiar și pentru mările noastre, există soluții politice pentru a stopa pierderea biodiversității marine și a începe refacerea rezilienței anumitor ecosisteme marine. UE a instituit un cadru legislativ solid, care permite utilizarea durabilă a mărilor Europei. Totuși, deși soluțiile sunt deja acoperite de legislația actuală (de exemplu, limitarea utilizării de echipamente de pescuit dăunătoare, zone marine protejate și zone de interdicție a pescuitului, eliminarea capturilor accidentale etc.), acestea trebuie puse în aplicare mai bine și mai rapid.

Linkuri

Raportul privind punerea în aplicare a Directivei-cadru „Strategia pentru mediul marin”: COM(2020) 259

Examinarea stării mediului marin în Uniunea Europeană, document de lucru al serviciilor Comisiei (2020) 61: Partea 1 – Partea a 2-a – Partea a 3-a

Raportul AEM: Marine messages II (2020)

UNEP, *Plastics and Shallow Water Coral Reefs*, 2019

Raportul FAO privind starea pescuitului în Marea Mediterană și în Marea Neagră, 2020: https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/CB2429EN.pdf

Vreau să aflu mai multe despre legătura dintre pierderea biodiversității și pandemii

- Pandemiile sunt provocate de distrugerea de către noi a naturii. Riscul de pandemii viitoare va crește dacă nu remediem relația noastră defectuoasă cu natura
- Atunci când distrugem natura, aducem în contact mai apropiat fauna sălbatică, animalele pe care le creștem și oamenii, ceea ce permite microbilor specifici animalelor să migreze la oameni și să crească riscul de pandemie
- Abordările integrate, cum ar fi propunerea „O singură sănătate" a Organizației Mondiale a Sănătății, ne pot ajuta să elaborăm politici îmbunătățite care să reunească sănătatea oamenilor, a animalelor și a ecosistemelor pe care ne bazăm
- Redresarea economică în urma pandemiei este un prilej unic pentru o reconstrucție mai bună

COVID-19 a arătat că sănătatea comunităților este legată într-un mod complex de sănătatea planetei noastre. Există tot mai multe dovezi care **corelează exploatarea nesustenabilă a naturii** (și anume despădurirea, comerțul și consumul faunei sălbatice) cu un **risc crescut de răspândire a bolilor infecțioase**.

Atunci când tăiem pădurile și distrugem ecosistemele, **distrugem barierele naturale care ne protejează în mod normal de patogeni**. Gestionarea defectuoasă continuă a lumii naturale prin despădurire, extracția resurselor, urbanizare, agricultura industrială și comerțul cu specii ale faunei sălbatice au creat condițiile care au permis apariția actualei pandemii. Gestionarea defectuoasă se află, de asemenea, în spatele focarelor recente de boli noi precum Ebola, MERS, SARS și gripa aviară și ar putea provoca pandemii și mai mortale în viitor.

Cea mai bună cale de a evita pandemiile este de a lăsa suficient spațiu pentru animalele sălbatice și de a menține numărul lor ridicat. În acest fel, acestea amortizează bolile care nu își au locul printre oameni și ajută la prevenirea izbucnirii pandemiilor.

Abordarea **„O singură sănătate"** a Organizației Mondiale a Sănătății permite elaborarea de politici holistice, la nivelul întregii administrații și al întregii societăți, care să creeze o legătură între sănătatea oamenilor, sănătatea animalelor și bunăstarea mediului. În plus față de reducerea riscurilor de pandemie, se abordează astfel și legătura strânsă dintre biodiversitate și sănătatea oamenilor.

Redresarea economică în urma pandemiei de COVID-19 reprezintă un prilej fără precedent de a construi o economie mai durabilă care să protejeze, să refacă și să vindece sistemele noastre de menținere a vieții, în loc să le distrugă. Protejarea și refacerea naturii pot juca un rol de frunte în acest proces.

Planul de redresare al UE pune la dispoziție 1,8 mii de miliarde EUR pentru a ajuta la construirea unei Europe mai ecologice, mai digitale și mai rezistente. Sunt alocate fonduri de circa 750 de miliarde EUR pentru eforturile de redresare imediată, din care **37 % sunt dedicate tranziției ecologice favorabile mediului**. Strategia UE în domeniul biodiversității, în concordanță cu Pactul verde european, este un element central al acestui plan de redresare și asigură oportunități imediate de afaceri și investiții pentru redresarea economiei.

În același timp, un raport recent ale UNEP evidențiază faptul că numai **18 % din fondurile** puse la dispoziție în prezent în întreaga lume pentru a face față consecințelor pandemiei sunt investite într-un mod durabil. Până acum, cheltuielile pentru redresare la nivel mondial au ratat prilejul de a face investiții ecologice.

Linkuri

NTI (2019): https://www.nti.org/newsroom/news/inaugural-global-health-security-index-finds-no-country-prepared-epidemics-or-pandemics

IPBES (2020), Biodiversity and Pandemics Report: Escaping the 'Era of Pandemics': https://ipbes.net/pandemics

Comunicatul de presă al Programului Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP), (2020): „Are we on track for a green recovery? Not Yet": https://www.unep.org/news-and-stories/press-release/are-we-track-green-recovery-not-yet

Abordarea „O singură sănătate" a Organizației Mondiale a Sănătății

Vreau să aflu mai multe despre legătura dintre schimbările climatice și criza naturii

- În ceea ce privește impactul, criza biodiversității globale este la fel de gravă ca schimbările climatice
- Pierderea biodiversității și criza climatică sunt strâns legate între ele și efectele lor se agravează reciproc
- Protejarea biodiversității și refacerea ecosistemelor sunt mijloace excelente de contracarare a efectelor schimbărilor climatice

Combaterea schimbărilor climatice este provocarea definitorie a epocii noastre. Dacă nu reușim să facem față acestei provocări, consecințele pentru mediu, sănătatea și viețile noastre vor fi mult mai grave decât pandemia de COVID-19. Deciziile pe care le luăm cu privire la climă vor determina viitorul economiei, al societății noastre și al omenirii.

Criza climatică are un impact sever și direct asupra biodiversității. Schimbările climatice fac ecosistemele mai fragile și intensifică efectele celorlalți factori care cauzează pierderea biodiversității, cum ar fi distrugerea și fragmentarea habitatelor, poluarea, supraexploatarea și răspândirea speciilor alogene invazive.

Zonele marine și ținuturile polare se confruntă deja cu schimbări rapide. Temperaturile tot mai mari cresc frecvența și intensitatea incendiilor de vegetație și afectează fauna sălbatică. Mările noastre absorb peste 90 % din căldura excesivă a Pământului și, pe măsură ce se încălzesc, emană mai mult carbon în atmosferă și sunt tot mai puțin prielnice vieții marine. Mările pierd, de asemenea, oxigen, înregistrând o pierdere de 3 % din 1960 încoace. Ca urmare a creșterii temperaturilor, pășunile și savanele se deșertifică și se degradează mai repede decât orice alt tip de habitat de pe planetă.

Pierderea biodiversității are un efect negativ și asupra climei. În loc să stocheze carbonul în soluri și biomasă, ecosistemele îl eliberează înapoi în atmosferă. Despădurirea mărește cantitatea de dioxid de carbon din atmosferă, ceea ce cauzează, la rândul său, o mai mare pierdere a biodiversității.

Pierderea biodiversității și schimbările climatice sunt legate între ele și interdependente. Nu putem aborda pierderea biodiversității fără a aborda criza climatică și nu putem aborda crizele climatice fără a combate pierderea biodiversității în același timp.

Pe de altă parte, conservarea și refacerea biodiversității și a ecosistemelor pot aduce contribuții esențiale la combaterea schimbărilor climatice, în așa măsură încât 30 % din obiectivele legate de atenuarea crizei climatice ar putea fi atinse cu ajutorul unor soluții bazate pe natură, cum ar fi refacerea pădurilor, a solurilor și a zonelor umede. Abordarea schimbărilor de comportament și a tiparelor de consum (cum ar fi consumul excesiv de carne) ar putea reduce în continuare presiunea atât asupra biodiversității, cât și asupra climei.

Linkuri

Raportul privind tendințele globale spre 2030 (ESPAS, 2019): https://espas.secure.europarl.europa.eu/orbis/sites/default/files/generated/document/en/ESPAS_Report2019.pdf

Schimbările climatice și pierderea biodiversității sunt două fețe ale aceleiași monede: https://wwf.panda.org/our_work/climate_and_energy/climate_nature_future_report/

Lumea cunoaște aceste probleme?

- Conștientizarea importanței biodiversității este încă la un nivel scăzut, dar este în creștere, după cum a dezvăluit Eurobarometrul din 2019 privind biodiversitatea
- Schimbările climatice sunt considerate în mod evident principala provocare globală care afectează viitorul UE

Studii ca *Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services* (Evaluarea globală a biodiversității și serviciilor ecosistemelor), realizat în 2019 de IPBES (Platforma interguvernamentală privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice), precum și seriale ca Blue Planet (Planeta Albastră), realizat de David Attenborough, contribuie la reechilibrarea balanței.

Sondajul global prin Programul pentru Dezvoltare al ONU (PNUD), care a chestionat 1,2 milioane de persoane din 50 de țări (mulți dintre aceștia tineri), a arătat că 64 % dintre oameni consideră că schimbările climatice reprezintă o urgență globală și solicită acțiuni ample (PNUD, 2021). Într-un sondaj Eurobarometru la care au răspuns peste 27 000 de cetățeni din toate statele membre și publicat în mai 2019, 95 % dintre cei intervievați au fost de acord că avem o responsabilitate față de natură și că a avea grijă de natură este un factor esențial în combaterea schimbărilor climatice. Circa 93 % dintre respondenți au fost de acord și că sănătatea și starea noastră de bine depind de natură și biodiversitate. Tot mai mulți cetățeni devin conștienți de rolul pozitiv pe care natura și ecosistemele îl joacă în ceea ce privește sănătatea și securitatea alimentară, precum și privind atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea și alte beneficii.

Deși interesul pentru biodiversitate ia tot mai multă amploare în rândul celor implicați, printre care companii, diferite niveluri guvernamentale sau cetățeni, nu toți sunt de aceeași părere în ceea ce privește gradul de urgență în abordarea factorilor direcți și indirecți care cauzează pierderea biodiversității.

Datorită inițiativelor UE cum ar fi #EUBeachCleanup sau Directiva privind produsele din plastic de unică folosință, conștientizarea privind deșeurile marine, în special plasticul din mări, reprezintă o prioritate pe ordinea de zi.

Linkuri

Eurobarometru: https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/special/surveyky/2194

Conference of Europe Eurobarometer (2021)

Directiva UE privind produsele din plastic de unică folosință: https://ec.europa.eu/environment/topics/plastics/single-use-plastics_en

Raportul IPBES: https://ipbes.net/news/ipbes-global-assessment-preview

Sondajul global PNUD (2021): https://www.undp.org/content/undp/en/home/news-centre/news/2021/Worlds_largest_survey_of_public_opinion_on_climate_change_a_majority_of_people_call_for_wide_ranging_action.html

Cum putem opri această pierdere?

- Trebuie să reducem drastic emisiile de carbon și să aplicăm soluțiile disponibile pe o scară mai largă
- Avem nevoie de un acord ambițios la nivel mondial pentru stoparea pierderii biodiversității la întâlnirea Convenției privind diversitatea biologică (CBD COP15) din China din acest an, așa cum prevede Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2030
- Viitorul cadru global post-2020 pentru biodiversitate trebuie să așeze natura pe o traiectorie de redresare, cu schimbări transformatoare rapide și profunde

Oamenii de știință spun că următorii 10 ani vor fi cruciali. Avem nevoie de schimbări profunde în modul în care trăim și facem afaceri, începând cu sistemele energetice și modul de folosință a terenurilor până la clădiri, orașe, transport și alimentație. Trebuie să combatem degradarea terenurilor până în 2030 și

să atingem neutralitatea climatică până în 2050. Pactul verde european este răspunsul UE la această criză. Acesta reprezintă un pachet cuprinzător de măsuri care vor reduce emisiile de gaze cu efect de seră și vor crește investițiile în cercetarea și inovarea tehnologică, pentru a decarboniza economia și a conserva medul natural al Europei.

Există deja multe soluții, dar trebuie să le folosim mai amplu și la o scară mult mai largă. Trebuie să le implementăm rapid, să folosim surse de energie mai curate, să oprim despădurirea, să gestionăm mai bine terenurile și să trecem la agricultura durabilă.

Trebuie să reducem noile emisii de CO_2 și să începem să decarbonizăm atmosfera. Fotosinteza realizată de plante și plancton este cea mai bună tehnologie de extragere a dioxidului de carbon pe care o avem și ca atare ar trebui să protejăm și să redăm sănătatea ecosistemelor și să oprim distrugerea lor. Și avem nevoie de o tranziție în care nimeni să nu fie lăsat în urmă, pentru a evita o situație în care oamenii s-ar teme mai mult de măsurile propuse decât de efectele schimbărilor climatice.

Pentru a juca un rol de lider la întâlnirea CBD COP15 din China, Europa trebuie să își convingă partenerii că deja acționează în favoarea biodiversității, atât la ea acasă, cât și în afara granițelor sale.

Trebuie să includem preocuparea pentru biodiversitate în deciziile politice de la toate nivelurile, de la agricultură până la planurile naționale privind redresarea, energia și transportul, pentru a inversa tendința în ceea ce privește pierderea biodiversității. Aceasta înseamnă nu doar **stoparea** pierderii biodiversității, ci și începerea **refacerii** ei până în 2030, în vederea redresării depline până în 2050. Transformarea civilizației și a economiei noastre pentru a le face mai sustenabile va necesita o gândire mai conectată și o abordare mai holistică a politicii sociale.

Acțiunile privind biodiversitatea trebuie să vizeze:

- **protejarea** mai multora dintre zonele naturale cele mai valoroase rămase, astfel încât, **până în 2030, 30 % din terenuri și 30 % din mări** să fie protejate prin rețele de arii de protecție bine conectate, gestionate echitabil și eficace
- **refacerea ecosistemelor** degradate
- eradicarea **recoltărilor ilegale și nesustenabile**, a comerțului și a utilizării speciilor sălbatice de floră și faună, inclusiv eliminarea pescuitului ilegal, neraportat și nereglementat și stoparea traficului cu specii de faună sălbatică
- **reducerea poluării** din toate sursele, inclusiv nutrienți, depunerile de azot, folosirea pesticidelor și deșeurile de plastic
- asigurarea faptului că toate **pădurile sunt gestionate durabil** și că o suprafață mai mare de teren agricol face obiectul unor **practici agroecologice** sau al altor practici favorabile biodiversității
- menținerea **amprentei ecologice a oamenilor în capacitatea de suportabilitate a Pământului**, îmbunătățind stimulentele pozitive și eliminându-le pe cele nocive

Linkuri

Pactul verde european, Comunicare

Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2030, Comunicare

Strategia UE în domeniul biodiversității – videoclip privind dimensiunea internațională

Strategia UE în domeniul biodiversității – videoclip

Strategia UE în domeniul biodiversității – broșură

Strategia UE în domeniul biodiversității – fișă informativă

Relatări privind biodiversitatea

Proiecte în domeniul biodiversității

Raport – Promoting Nature-based Solutions in the Post-2020 Global Biodiversity Framework, IUCN (2020)

Cadrul post-2020 privind biodiversitatea – Asistență UE

Proiectul Drawdown – principala resursă la nivel mondial pentru soluții climatice: https://drawdown.org

Soluții legate de alunecările de teren: https://drawdown.org/sectors/land-sinks

Există exemple bune de urmat?

- Multe companii recunosc importanța analizării, evaluării și luării în calcul a impactului produs și a dependenței lor de capitalul natural și de serviciile ecosistemice
- Acțiunile specifice de conservare s-au dovedit adesea a fi eficace în Europa
- Începând cu 1992, fondul LIFE al UE a contribuit cu peste 3 miliarde EUR la proiectele vizând natura din toată Europa

Tot mai multe companii înțeleg cum evaluarea impactului și a dependenței lor de natură le ajută la estimarea riscului financiar și le înzestrează cu un sistem cuprinzător de măsurare a durabilității pentru secolul al XXI-lea. **Această abordare are multe avantaje**, aducând modele de afaceri viabile pe termen lung, economii de costuri, creșterea eficienței operaționale, acces la noi piețe, lanțuri de aprovizionare previzibile și stabile, precum și relații mai bune cu părțile interesate și cu clienții.

Companii mari s-au angajat activ în coaliția pentru soluții bazate pe natură care s-a format în urma Summitului pentru acțiuni climatice care a avut loc la New York în 2019. Un grup de mari proprietari de active, responsabili de direcționarea a peste 2 mii de miliarde USD în investiții, s-a angajat să treacă la **portofolii de investiții neutre din punctul de vedere al carbonului până în 2050 și 87 de mari companii** s-au angajat să reducă emisiile și să își alinieze activitățile la ceea ce oamenii de știință consideră necesar pentru a limita cele mai nefaste consecințe asupra schimbărilor climatice.

Lideri europeni din domeniul financiar dezvoltă metodologii pentru măsurarea efectelor produse la nivel de portofoliu. Platforma Business@Biodiversity cuprinde mai multe studii de caz din Europa.

Inițiativa Finance for Biodiversity reunește **26 de instituții financiare** din întreaga lume, care fac apel la liderii politici și se angajează prin activitățile lor de finanțare și investiții să protejeze și să refacă biodiversitatea pentru summitul COP15. Pe de altă parte, **inițiativa Business for Nature** reunește **530 de companii** care se angajează și acționează astfel încât să prevină pierderea naturii, pe baza obiectivelor de dezvoltare durabilă 6, 14 și 15.

Există multe exemple bune pe care factorii de decizie în materie de mediu le pot urma. În ultimii 30 de ani, programul LIFE al UE, instrumentul-cheie de finanțare al Europei pentru conservarea naturii, a protejat numeroase specii împotriva extincției și a fost vital în multe acțiuni locale și regionale de conservare de succes. Râsul iberic, de exemplu, s-a redresat și nu mai este în pragul dispariției (de la 52 de exemplare în 2002 la 327 în 2014). Tot în Spania, acvila imperială a revenit de la circa 30 de perechi reproducătoare în anii '70 la peste 300 de perechi în 2011. Fondul LIFE al UE a fost implicat îndeaproape în ambele exemple de succes.

Linkuri

Premiile Natura 2000 recompensează excelența în gestionarea siturilor Natura 2000

Bringing nature back through LIFE – studiu privind impactul programului LIFE al UE asupra naturii și a societății

Studiul LIFE and the marine environment

Soluții bazate pe natură în întreaga Europă

Exemple de bune practici privind măsurile în domeniul marin pentru protejarea biodiversității și reducerea poluării

Platforma Business@Biodiversity

Inițiativa Finance for Biodiversity

Inițiativa Business for Nature

Programul LIFE al UE

Ce face Europa pentru a rezolva problema acasă?

- Pactul verde european furnizează un plan de acțiune pentru a impulsiona utilizarea eficientă a resurselor prin trecerea la o economie circulară nepoluantă, refacerea biodiversității și reducerea poluării
- Strategia în domeniul biodiversității va așeza biodiversitatea Europei pe calea către refacere până în 2030
- Strategia UE „De la fermă la consumator" vizează reducerea utilizării de pesticide și îngrășăminte, reducerea utilizării de substanțe antimicrobiene și o cotă a agriculturii ecologice de peste 25 %
- Planul de acțiune privind reducerea la zero a poluării va reduce și mai mult impactul poluării asupra biodiversității
- Politica comună a UE în domeniul pescuitului urmărește o abordare axată pe durabilitate, printr-o varietate de instrumente precum plafonarea limitelor anuale de captură și capacitate, pentru a garanta menținerea stocurilor de pește la un nivel durabil

Pactul verde european include un număr de inițiative menite să stopeze pierderea biodiversității pe și sub pământ, inclusiv **Strategia UE în domeniul biodiversității** și **„De la fermă la consumator"**, pentru a proteja și reface natura și a trece la un sistem alimentar mai durabil, **Planul de acțiune privind reducerea la zero a poluării** pentru a reduce poluarea aerului, apei și solului și **Strategia UE privind pădurile** pentru a asigura păduri sănătoase, eficiente și rezistente în UE și **propunerea legislativă privind produsele care nu duc la despădurire**, pentru a reduce impactul consumului din UE asupra despăduririlor la nivel mondial.

UE are un cadru legislativ solid pentru protejarea ecosistemelor noastre fragile terestre și marine, precum Directivele privind păsările și habitatele cu rețeaua Natura 2000 pentru ariile protejate, Directiva-cadru privind apa și Directiva-cadru privind strategia pentru mediul marin. Punerea în aplicare a acestor reglementări va fi consolidată în continuare în contextul Pactului verde european.

Acordurile de liber schimb ale UE cuprind capitole privind comerțul și dezvoltarea durabilă, cu prevederi referitoare la protejarea mediului, schimbările climatice, biodiversitate și păduri, inclusiv obligația de a asigura că acordurile de mediu cum ar fi Acordul de la Paris și Convenția privind diversitatea biologică se vor implementa efectiv.

Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2030 stabilește obiective și angajamente ambițioase ale UE pentru 2030 pentru a obține ecosisteme sănătoase și rezistente. Scopul ei este să stabilească o rețea mult mai amplă de arii protejate la nivel european, **protejând 30 % din terenurile din UE și 30 % din mările UE** și cu protecția strictă a ariilor având o valoare climatică și a biodiversității foarte ridicată. Strategia formulează Planul UE de refacere a naturii, cu angajamente și acțiuni concrete pentru refacerea ecosistemelor degradate, cum ar fi **reducerea utilizării pesticidelor, plantarea a 3 miliarde de copaci, readucerea a cel puțin 25 000 km din râurile UE** în starea de curgere liberă, intensificarea **agriculturii ecologice** și **soluționarea problemei capturilor accidentale** și a daunelor provocate fundului mărilor.

Scopul său este, de asemenea, de a promova integrarea ecosistemelor și a serviciilor acestora în toate activitățile economice, conform **principiului de „a nu dăuna"** biodiversității și climei. Strategia în domeniul biodiversității va mări **rezistența la amenințările viitoare** precum schimbările climatice, insecuritatea alimentară și focarele de boli și va sprijini redresarea într-o lume postpandemică, asigurând locuri de muncă și o creștere durabilă. Va pregăti, de asemenea, UE pentru a prelua rolul de lider în viitoarele negocieri internaționale într-un nou context global de a stopa pierderea biodiversității în cadrul Convenției Organizației Națiunilor Unite privind diversitatea biologică.

Linkuri

Pactul verde european: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_ro

Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2030, Comunicare

Strategia UE în domeniul biodiversității – videoclip privind dimensiunea internațională

Strategia UE în domeniul biodiversității – videoclip

Strategia UE în domeniul biodiversității – broșură

Strategia UE în domeniul biodiversității – fișă informativă

Relatări privind biodiversitatea

Proiecte în domeniul biodiversității

Strategia UE privind pădurile: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12674-Paduri-noua-strategie-a-UE_ro

Planul de acțiune al UE privind reducerea la zero a poluării: https://ec.europa.eu/environment/strategy/zero-pollution-action-plan_en

Defrișările și distrugerea pădurilor – reducerea impactului produselor vândute în UE: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12137-Deforestation-and-forest-degradation-reducing-the-impact-of-products-placed-on-the-EU-market_ro

Protejarea mediului marin din UE: https://ec.europa.eu/environment/marine/eu-coast-and-marine-policy/marine-strategy-framework-directive/index_en.htm

Protejarea apelor din UE: https://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/index_en.html

Rețeaua Natura 2000: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/index_en.htm

Legislația UE privind natura: https://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/index_en.htm

Ce face Europa pentru a rezolva problema în alte părți?

- Biodiversitatea și ecosistemele rezistente sunt esențiale pentru eforturile de dezvoltare durabilă
- UE acționează la toate nivelurile pentru a contribui la combaterea practicilor nesustenabile care amenință biodiversitatea și ecosistemele din întreaga lume
- UE angajează peste 350 de milioane EUR anual pentru biodiversitate în țările partenere

Biodiversitatea și sistemele sănătoase sunt cruciale pentru hrană și nutriție, securitate, accesul la sănătate și apă, buna guvernanță și consolidarea păcii. Menținerea lor este esențială pentru a **reduce sărăcia și riscurile de catastrofe naturale**.

Acțiunile UE în domeniu sunt în concordanță cu obiectivele de dezvoltare durabilă, în special cu obiectivul 15 de a proteja, reface și promova utilizarea durabilă a ecosistemelor terestre, și cu Convenția Organizației Națiunilor Unite privind diversitatea biologică (CBD).

Pe plan internațional, UE este un susținător principal al protecției biodiversității și al utilizării durabile a resurselor naturale. UE și aproape toate statele sale membre au semnat **Angajamentul liderilor pentru natură**, care a fost lansat în cadrul Adunării Generale a ONU de anul trecut, și, procedând astfel, **s-a angajat să inverseze tendința de pierdere a biodiversității până în 2030**.

UE angajează peste 350 de milioane EUR pe an pentru biodiversitate în țările partenere, prin programe focalizate direct pe biodiversitate și programe pentru integrarea biodiversității în alte sectoare. De exemplu, în

2018, **UE a finanțat 66 de arii protejate în 27 de țări** din Africa Subsahariană. În plus, UE încurajează alianțele în întreaga lume și grupurile de părți interesate precum **alianța United4Nature** să utilizeze dinamismul privind biodiversitatea pentru a lua măsuri imediate. Împreună cu partenerii din domeniu, UE își propune să creeze condiții echitabile pentru întreprinderi în ceea ce privește monitorizarea nefinanciară, ținând seama de amprentele de mediu ale companiilor și limitând impactul asupra biodiversității rezultat din produsele comercializate pe piețele externe.

Proiecte precum programul ECOFAC6 care vizează 17 arii protejate din Africa, proiectul de guvernanță referitor la râul Pilcomayo din Argentina, Paraguay și Brazilia sau Marele Zid Verde din Sahel, care realizează un „zid" de 8 000 km ce se întinde pe teritoriul a 20 de națiuni africane, își propun să **sprijine eforturile internaționale, îndeosebi țările afectate în mod disproporționat**, în eforturile de adaptare și atenuare, precum și pentru punerea în aplicare a unor mecanisme eficace de monitorizare.

Linkuri

Angajamentul liderilor pentru natură, 2020:
https://www.leaderspledgefornature.org

Ecosisteme și diversitate:
https://ec.europa.eu/international-partnerships/topics/ecosystems-and-biodiversity_ro

Exemple de relatări privind biodiversitatea de pe teren:
https://ec.europa.eu/international-partnerships/stories_ro?f%5B0%5D=field_devco_tag_topics%3A2037&f%5B1%5D=field_devco_tag_topics%3A106

ECOFAC6 – Conservarea biodiversității și a ecosistemelor fragile în Africa Centrală:
https://ec.europa.eu/international-partnerships/programmes/ecofac6

Marele Zid Verde:
https://ec.europa.eu/international-partnerships/programmes/growing-great-green-wall-ggw_en

Alianța mondială împotriva schimbărilor climatice plus (GCCA+):
https://ec.europa.eu/international-partnerships/programmes/global-climate-change-alliance-plus-gcca_en

Râul Pilcomayo: vieți și peisaje în Argentina, Paraguay și Bolivia:
https://audiovisual.ec.europa.eu/ro/video/I-194632

Ce este CBD COP15, de ce contează și care este poziția UE?

- Cea de a cincisprezecea conferință a părților la Convenția privind diversitatea biologică (CBD COP15) – cea mai mare conferință în domeniul diversității – este programată să aibă loc la Kunming, în China, în octombrie 2021
- Se așteaptă ca liderii lumii să se pună de acord în privința unui nou cadru global post-2020 în domeniul biodiversității, un acord în stilul celui de la Paris pentru natură. Acest cadru trebuie să-i permită lumii să își îndeplinească viziunea pentru 2050 de a trăi în armonie cu natura, de a realiza schimbări transformatoare în societățile noastre și, până în 2030, de a așeza natura pe calea refacerii
- UE este gata să coordoneze eforturile și să lucreze cu parteneri care împărtășesc aceeași viziune în coaliții foarte ambițioase, pentru a se pune de acord privind acest nou cadru global ambițios la CBD COP15

Se așteaptă ca acest summit să realizeze pentru biodiversitate ceea ce a făcut summitul de la Paris pentru climă – un angajament global de reechilibrare a relației noastre nesănătoase cu planeta.

Convenția privind diversitatea biologică (CBD) are trei obiective: conservarea biodiversității, utilizarea durabilă a componentelor sale și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor obținute de pe urma accesului la resursele genetice. Astfel, Cadrul global post-2020 în domeniul biodiversității va aborda toate cele trei obiective în vederea realizării viziunii CBD de „a trăi în armonie cu natura, astfel încât până în 2050 biodiversitatea să fie prețuită, conservată, refăcută și utilizată înțelept, menținând serviciile ecosistemice, sprijinind sănătatea planetei și oferind beneficii esențiale pentru toți oamenii".

Așa cum s-a subliniat în Strategia UE în domeniul diversității, UE va negocia cel puțin pentru următoarele elemente ale cadrului:

- obiective **globale cuprinzătoare** pentru biodiversitate **pentru 2050**, care vor viza ca t**oate ecosistemele lumii să fie refăcute, rezistente și protejate în mod adecvat**
- obiective globale ambițioase **pentru 2030, în concordanță cu angajamentele asumate de UE în Strategia în domeniul biodiversității**, cum ar fi protecția în proporție de cel puțin **30 % a terenurilor și de 30% a mărilor la nivel mondial** și utilizarea și gestionarea durabile a restului de 70 %. Obiectivele trebuie să abordeze în mod clar factorii care cauzează pierderea biodiversității
- un proces **mai solid de punere în aplicare, monitorizare și revizuire**
- un cadru de susținere pentru a transforma această ambiție în realitate, în domenii precum finanțarea, capacitatea, cercetarea, inovarea și tehnologia
- **împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor obținute de pe urma accesului la resursele genetice** legate de biodiversitate
- un principiu de egalitate, bazat pe o abordare **incluzivă cu participarea tuturor părților interesate și a popoarelor indigene**

Argumentația UE pentru Cadrul global post-2020 pentru biodiversitate admite:

- **importanța** crucială a **biodiversității** pentru valoarea sa intrinsecă și pentru **dezvoltarea durabilă, climă, sănătate** etc.
- nevoia urgentă de a **aborda factorii direcți și indirecți care cauzează pierderea** biodiversității și instituirea instrumentelor și a soluțiilor necesare, inclusiv a mijloacelor de punere în aplicare. Aceasta implică **schimbarea transformatoare** a societăților și economiilor noastre
- **interdependența climei și biodiversității**, nevoia de soluții coerente pentru ambele crize, inclusiv soluții bazate pe natură
- importanța biodiversității pentru **sănătate și reducerea riscului de pandemii**
- dependența **afacerilor de serviciile ecosistemice** și nevoia companiilor de a evalua impactul și dependența de capitalul natural în lanțurile lor de aprovizionare
- importanța **ecosistemelor sănătoase pentru dezvoltarea durabilă**, eradicarea sărăciei, Agenda pentru 2030 și obiectivele de dezvoltare durabilă
- nevoia de a aborda principalul factor indirect care cauzează pierderea biodiversității, **producția și consumul nesustenabile**, care duc la conversia terenurilor pentru producția de hrană și furaje, și de a adapta **amprenta noastră ecologică** la capacitatea de suportabilitate a Pământului

Comisia mobilizează toate instrumentele de acțiune externă și parteneriatele internaționale pentru a ajuta la dezvoltarea acestui cadru. În pregătirea conferinței COP15, Comisia Europeană a format **Coaliția mondială pentru biodiversitate**, care reunește peste 250 de instituții – parcuri naționale, centre de cercetare și universități, muzee de știință și istorie naturală, acvarii, grădini botanice și zoologice – din peste 50 de țări din întreaga lume și care solicită o mobilizare mai mare în scopul sensibilizării privind nevoia de protejare a biodiversității.

În plus, președinta Comisiei, Ursula von der Leyen, a sprijinit **Angajamentul liderilor pentru natură**, împreună cu peste 80 de șefi de stat sau de guvern, angajându-se să stopeze și să inverseze tendința de pierdere a biodiversității și de degradare a ecosistemelor până în 2030. Comisia s-a alăturat, de asemenea, **Coaliției pentru obiective foarte ambițioase pentru natură și om**, lansată la Summitul „O singură planetă" din ianuarie anul acesta, care sprijină în mod activ un cadru ambițios ce include obiectivul de conservare a unei suprafețe de cel puțin 30 % din terenuri și mări până în 2030.

Linkuri

Strategia UE în domeniul biodiversității: https://ec.europa.eu/environment/strategy/biodiversity-strategy-2030_ro

Versiunea zero a Cadrului global post-2020 în domeniul biodiversității: https://www.cbd.int/doc/c/3064/749a/0f65ac7f9def86707f4eaefa/post2020-prep-02-01-en.pdf

Coaliția mondială #UnitedforBiodiversity: https://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/coalition/index_en.htm

Angajamentul liderilor pentru natură: https://www.leaderspledgefornature.org

Coaliția pentru obiective foarte ambițioase pentru natură și om: https://www.hacfornatureandpeople.org

UICN (2020): https://www.iucn.org/sites/dev/files/promoting_nbs_in_the_post-2020_global_biodiversity_framework.pdf

Raport – Promoting Nature-based Solutions in the Post-2020 Global Biodiversity Framework, IUCN (2020)

Cadrul post-2020 privind biodiversitatea – Asistență UE

Ce pot face eu personal?

- Discută cu prietenii, familia și colegii despre pierderea diversității
- Urmărește-ți consumul de resurse și redu-ți amprenta de mediu
- Implică-te într-o campanie pentru a te informa mai bine și ajută la răspândirea acestor idei
- Participă la activități voluntare, cum ar fi campanii de curățenie și sensibilizare

Nu dispera – acționează! Dacă începi cu lucruri mici, îți va fi mai ușor să faci progrese spre măsuri mai ambițioase. Începe prin a vorbi despre aceste probleme cu apropiații tăi. Abordează-le la serviciu și la școală. Cercetătorii au arătat că este nevoie doar de un număr mic de indivizi dedicați și pașnici pentru a realiza schimbări sociale majore – câteodată doar de 3,5 % din populație!

Pactul climatic european invită pe toată lumea să participe la acțiuni climatice și la construirea unei Europe mai ecologice. Acesta are ca scop să declanșeze o schimbare de comportament, atribuind fiecărui cetățean, în special tinerilor, un rol în elaborarea de noi acțiuni ecologice, distribuind informații și sprijinind activități și soluții noi și existente.

Exercită presiuni asupra responsabililor politici – scrisorile și e-mailurile pot avea o influență remarcabilă.

Există foarte multe posibilități. Începe prin a te gândi la amprenta ta de carbon și ce poți face pentru a o reduce – izolarea casei, reconsiderarea aprovizionării cu energie și favorizarea mijloacelor de transport sustenabile. Gândește-te la îmbrăcămintea pe care o cumperi, de care ai într-adevăr nevoie și dacă aceasta

chiar trebuie să fie nouă. Gândește-te la concediile tale – poate că preferi să petreci mai mult timp într-un singur loc, decât să vizitezi mai multe. Și gândește-te la banii tăi – folosește banca investițiile tale într-un mod responsabil din punct de vedere ecologic?

Caută produse și servicii care au primit eticheta ecologică a UE, o etichetă pentru excelență ecologică acordată produselor și serviciilor care îndeplinesc standarde de mediu la nivel înalt pe tot parcursul ciclului lor de viață.

La cumpărăturile de alimente, încearcă să favorizezi bunuri locale și de sezon. În acest fel reduci emisiile de CO_2 ascunse provenite din transport și înmagazinare. Cumpără, dacă poți, alimente ecologice – mâncarea ecologică conține mai puține pesticide, este de obicei mai proaspătă, pentru că provine din surse locale, și este mai puțin dăunătoare mediului, întrucât fermele ecologice sunt prin natura lor mai durabile. Și gândește-te să mănânci mai puțină carne – un regim echilibrat este mult mai ecologic.

Analizează-ți obiceiurile de consum. Cea mai mare parte a pierderii biodiversității se regăsește în cerința noastră pentru resurse noi, ca lemnul și materialele textile. Ești și tu parte din problemă? Sau, dacă ții cont de cei patru „r" – refuză, redu, repară, reciclează –, atunci deja ajuți la combaterea pierderii biodiversității.

Și, de ce nu, încurajează și respectă fauna sălbatică din jurul locuinței tale. Poți crea habitate favorabile polenizatorilor prin plantarea unor soiuri diverse de flori indigene sau lăsând o parte din grădină să se sălbăticească din nou. Poți, de asemenea, să devii cetățean preocupat de știință și să ajuți oamenii de știință să afle mai multe despre declinul polenizatorilor observând insectele din zona ta.

În luna septembrie a fiecărui an, UE organizează o campanie de activism pentru oceane și de sensibilizare – #EUBeachCleanUp – cu evenimente în întreaga lume, cu scopul de a trage un semnal de alarmă privind impactul deșeurilor marine și al poluării asupra biodiversității și bunăstării mărilor.

Linkuri

Pactul climatic european, sfaturi pentru cetățeni: https://ec.europa.eu/clima/citizens/tips_ro

55 de sfaturi pentru biodiversitate, Comisia Europeană: https://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/docs/brochures/biodiversity_tips/ro.pdf

Pactul climatic european: https://europa.eu/climate-pact/index_ro

Campania EUBeachCleanUp 2020: https://ec.europa.eu/info/events/eu-beach-cleanup-2020_ro

Campania UNEP (Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu) pentru un stil de viață durabil: https://anatomyofaction.org

Acțiuni cetățenești pentru conservarea polenizatorilor – ghid: https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Citizens